
Læseplan for tilbudsfaget fransk

10. klasse

Indhold

Indledning	3
Trinforløb for 10. klassetrin	4
Mundtlig kommunikation	4
Skriftlig kommunikation	5
Kultur og samfund	6
It og medier	7
Innovation og entreprenørskab	8
Uddannelsesafklaring	9

Indledning

Faget fransk er et tilbudsfag i 10. klasse. I faget tages udgangspunkt i elevernes allerede opnåede kompetencer, færdigheder og viden fra undervisningen i fransk i 5./7.-9. klasse.

I faget fransk arbejdes der med elevernes receptive og produktive færdigheder inden for blandt andet samtale, lytning, præsentation, læsning, skrivning, de centrale sprogbrugsregler, fransksprogede landes kultur og fransk som adgang til verden.

Fælles Mål omfatter tre kompetenceområder: mundtlig kommunikation, skriftlig kommunikation og kultur og samfund.

Undervisningen tilrettelægges med udgangspunkt i kompetenceområderne og under hensyntagen til de tværgående temaer.

Læseplanen beskriver undervisningens progression i fagets trinforløb og danner grundlag for en helhedsorienteret undervisning.

Det er væsentligt, at der i det enkelte undervisningsforløb arbejdes med flere færdigheds- og vidensområder på tværs af kompetenceområderne. Det skal endvidere tilstræbes, at undervisningen tilrettelægges, så den vekselvirker mellem den enkeltfaglige fordybelse og det tværfaglige arbejde.

De lovgivningsmæssige rammer for Fælles Mål er med lov nr. 1445 af 12. december 2017 blevet ændret med henblik på en lempelse af bindingsgraden ved at reducere antallet af Fælles Mål. Dette er gennemført ved, at færdigheds- og vidensmålene i Fælles Mål er gjort vejledende, således at de bindende elementer i Fælles Mål nu udgøres af fagformål, kompetencemål samt færdigheds- og vidensområder. Denne læseplan er blevet gennemskrevet i foråret 2018 med henblik på at sikre, at læseplanerne for fag og emner formelt set er i overensstemmelse med de ændrede lovgivningsmæssige rammer om Fælles Mål.

Frem mod skoleåret 2019/20 vil der blive gennemført et mere omfattende arbejde med at revidere læseplaner og undervisningsvejledninger. Dette skal understøtte, at disse i højere grad tager afsæt i de politiske intentioner bag ændringen i rammerne for Fælles Mål samt anbefalingerne fra rådgivningsgruppen om Fælles Mål. Dette vil bl.a. betyde, at læseplaner og vejledninger ikke i samme grad som tidligere vil fokusere på arbejdet med mål som udgangspunkt for tilrettelæggelsen af undervisningen. Det vil i denne sammenhæng bl.a. blive tydeliggjort, at mål er en didaktisk kategori ud af flere.

Trinforløb for 10. klassetrin

I dette forløb lægges der vægt på, at eleverne gennem mundtlig og skriftlig kommunikation anvender deres færdigheder til at kommunikere i forhold til deres sproglige bevidsthed.

I mundtlig kommunikationskal eleverne forstå hovedindhold og detaljer med det mål at kunne redegøre for egne holdninger i et sammenhængende sprog.

I skriftlig kommunikation skal eleverne skelne mellem forskellige læste teksttyper og selv kommu-

nikere klart og forståeligt på skrift afstemt efter modtager og valg af medie.

I kultur og samfund skal eleverne opnå en udvidet kulturforståelse og skal kunne anvende fransk i mødet med fransktalende.

Mundtlig kommunikation

Kompetenceområdet mundtlig kommunikation omfatter fire områder:

Lytning fokuserer på det fortsatte arbejde med elevernes forforståelse, således at lytteforståelse bevæger sig fra hovedindhold til mere specifikt indhold.

Samtale fokuserer på meningsudveksling.

Præsentation fokuserer på sproglig fremstilling.

Sprogligt fokus fokuserer på opbygning og anvendelse af forskellige sætningstyper med henblik på at sikre forståelsen hos modtageren.

Lytning

Eleverne skal arbejde med forståelse af forskellige lyttesituationer, således at eleverne træner lytteforståelse af hovedindhold og specifikt indhold i en vekselvirkning.

Eleverne skal fortsat arbejde med forståelse af forskellige lyttesituationer, fx spontant talesprog, præsentationer og meningsudvekslinger.

Samtale

Eleverne arbejder med dialoger om aktiviteter i hverdagen med fokus på anvendelsen af holdningsudtryk som *à mon avis ...*, *je pense que ...*, *je crois que ...*, *parce que* til at regulere og smidiggøre samtalen.

Eleverne skal anvende relevante kommunikationsstrategier, fx at appellere til modtageren om hjælp, når sproget ikke slår til, eller at tage ordet og fastholde det.

Præsentation

Eleverne skal anvende de strategier og det ordforråd, der er mest brugbart i forhold til de valgte emner. Der skal arbejdes med at disponere et emne og skelne mellem et faktapræget og et holdningspræget oplæg.

Eleverne skal arbejde med at vurdere betydningen af at understøtte en præsentation med fx lyd, billeder og grafiske oversigter.

Sprogligt fokus

Eleverne arbejder fortsat med til lægsords og nægtelsers placering og placering af navneord og placering af henførende stedord og ejestedord i sætningen.

Eleverne skal fortsat arbejde med enkle forbinderord, fx *et*, *ou*, *mais*, *parce que* for at sikre sammenhæng mellem sætningerne. Desuden arbejder eleverne fortsat med strategier til at holde en samtale i gang, fx udtryk som *je suis pas d'accord mais ...*, *mais pourquoi*, *que penses tu?* Ah bon ...

Skriftlig kommunikation

Kompetenceområdet skriftlig kommunikation omfatter fire færdigheds- og vidensområder:

Læsning fokuserer på læseteknikker og -strategier.

Skrivning fokuserer på arbejdet med at planlægge sin skriftlige kommunikation.

Tekster og medier fokuserer på færdigheder i at vælge og anvende it-værktøjer og analoge kilder.

Sprogligt fokus fokuserer på færdigheder i især stavning og centrale sprogbrugsregler, der hjælper til at understøtte skriftlig kommunikation.

Læsning

Eleverne arbejder med læseteknikker, således at de kan både skimme og scanne entekst.

Eleverne skal arbejde med forskellige teksttyper om alderssvarende emner i frankofone lande og områder, fx blogindlæg, hjemmesider og enkle fakta- og fiktionstekster. Emnerne kan være uddannelse og arbejde, sundhed og livsstil, ungdomskultur, politisk aktivitet, klima og bæredygtighed m.m.

Skrivning

Eleverne arbejder fortsat med planlægning, fx brainstorm og forforståelse, brug af faste udtryk, indholdsmæssig og sproglig sammenhæng og korrektur.

Eleverne udnytter og anvender deres kendskab til og forståelse af forskellige genrer, når de producerer tekster, fx breve, postkort, e-mail, korte blogindlæg, lister og enkle skemaer.

Eleverne skal fortsat have hjælp til at anvende ordbøger og andre ressourcer i arbejdet med skriftlig kommunikation, herunder it-baserede. Eleverne skal fortsat arbejde med såvel de latinske som de danske og franske grammatiske betegnelser.

Tekst og medier

Eleverne anvender digitale værktøjer, som støtter deres skriftlige kommunikation med fransktalendesprogbrugere eller andre, der

også lærer fransk. Eleverne benytter de digitale mediers indhold af billeder, lyd, film og tekst i deres sprogproduktion.

Eleverne vælger de medier, genrer og udtryk, der passer bedst til formålet med og formen på deres kommunikation med modtageren.

Sprogligt fokus

Eleverne arbejder fortsat med stavning med fokus på ord og udtryk til understøttelse af kommunikationen.

Eleverne arbejder desuden med centrale sprogbrugsregler som fx kongruens, passé composé, nær fremtid og artikler, så budskabet bliver klart og forståeligt.

Kultur og samfund

Kompetenceområdet kultur og samfund omfatter tre færdigheds- og vidensområder:

Kulturforståelse fokuserer på at finde og forstå ligheder og forskelle mellem elevernes eget og fransktalendes hverdagsliv.

Kulturmøder fokuserer på sproglige omgangsformer i forskellige samtalsituationer.

Fransk som adgang til verden fokuserer på kommunikation med andre, som lærer fransk.

Kulturforståelse

Eleverne skal arbejde med emner og forskellige teksttyper, der giver dem mulighed for at beskrive og forholde sig til ligheder og forskelle mellem deres egen og fransktalendes kultur og levevis.

Eleverne skal udvide deres viden om og forståelse af baggrunden for disse ligheder og forskelle, ved at kende til få afgørende historiske forhold, som fx Den Franske Revolution og de franske kolonier, så de opnår indsigt i egne og andres forestillinger og stereotyper om hinandens kulturer for

herigennem at udvikle gensidig respekt.

Kulturmøder

Eleverne skal arbejde med sammenligninger af traditioner, fest- og højtidsdage i frankofone lande med egen kulturel viden.

Senere skal undervisningen fokusere på meningsudveksling og på sproglige omgangsformer i forskellige samtalsituationer.

Fransk som adgang til verden

Eleverne skal kommunikere med fransktalende, dvs. både perso-

ner med fransk som modersmål og personer, der lærer fransk, via de sociale medier. Eleverne skal beskytte sig selv og andre, når de sender og modtager fx private informationer og billeder.

Eleverne skal bruge deres viden om forskellige mediers muligheder, når de udtrykker sig og er i dialog med andre uden for klasse-lokalet. Emnerne er af mere kompleks karakter til brug for mundtlig og skriftlig kommunikation med jævnaldrende fransktalende, fx om uddannelse og sundhed.

It og medier

It- og mediekompetencer kan udskilles i fire elevpositioner, som i praksis vil have store overlap og sammenfald.

Eleverne som kritiske undersøgere

I fransk skal behovet for information forstås lige fra et ord, eleverne mangler, fx hvordan man siger og udtaler håndboldspiller på fransk, til en specifik oplysning om noget eller nogen, fx hvor gammel ens yndlingshåndboldspiller er, og som i sidste ende inkorporeres i elevernes egen sprogproduktion.

Undervisningen skal gøre eleverne mere og mere selvstændige i deres informationsøgning og -indsamling. De opgaver, eleverne stilles overfor, skal svare til deres sproglige kunnen, dvs. at eleverne normalt ikke kommer til at søge selvstændigt efter netbaserede informationer på fransk i de første års franskundervisning, da selvstændig søgning med søgemaskiner er en kompleks og abstrakt proces.

Eleverne som analyserende modtagere

Franskundervisningen skal ekspliciterer metoder og strategier til at navigere, læse og søge informationer på internettet og i multimodale medier, fx navigation på en nemt forståelig fransksproget hjemmeside. Eleverne skal ikke kunne analysere medier på fransk.

Eleverne som målrettede og kreative producenter

Da der i franskundervisningen arbejdes med forståelse og brug af forskellige teksttyper, skal eleverne kunne identificere en teksts målgruppe og formål samt vælge den relevante kommunikationsmåde (fx sms, brev, blog, e-mail og website) ud fra budskabet og formålet med produktionen. Sidst i forløbet

skal de kunne vælge det tekstmedie, der passer bedst til kommunikationssituationen.

Undervisningen lægger op til at bruge de æstetiske og kreative muligheder i it, fx ved udarbejdelse af præsentationer med forskellige typer medier. Digitale medier bruges for at lette og smidiggøre kontakten med fransktalende og med andre franskelever, fx på en blog med et andet franskhold i Europa.

Eleverne som ansvarlige deltagere

Eleverne skal have kompetencer i at kommunikere, vidensdele og samarbejde ved brug af digital teknologi, sociale medier og online undervisnings- og læringsplatforme. Det kræver fokus på forskellige måder at kommunikere på i forskellige digitale fransksprogede fora. I arbejdet med at kvalificere elevernes digitale adfærd skal der

fokuseres på digitale rettigheder forbundet med deling og genbrug af digitalt materiale. Eleverne skal derfor kunne tilredelig kildehenvisning. Ligeledes skal undervisningen hjælpe eleverne til at tage vare på sig selv og andre, når de i deres digitale kommunikation bruger personlige oplysninger om og billeder af sig selv og andre.

Innovation og entreprenørskab

Innovation og entreprenørskab kan udskilles i fire komplementære og indbyrdes afhængige dimensioner: handling, kreativitet, omverdensforståelse og personlig indstilling.

I alle kompetenceområder og faser skal der lægges op til, at eleverne bruger sproget kreativt og i kreative sammenhænge, dvs. at eleverne får idéer til at bruge sproget mere og mere selvstændigt.

Sprogtilægnelsen sker gennem problemløsninger af kommunikativ karakter, således at det er tydeligt, at man altid kommunikerer om noget med nogen.

Innovation og entreprenørskab kommer særligt til udtryk i kulturområdet, hvor eleverne skal lære at begå sig i en global fransksproget verden i dialog med andre fransktalende, der hver især tilhører kulturer, der ofte vil være forskellige fra elevernes egen kultur. Det samme gælder, når eleverne skal kommunikere med franskelever i andre lande, fx i

digitale samarbejdsprojekter mellem klasser fra forskellige lande.

Uddannelsesafklaring

Eleverne skal i 10. klasse arbejde med deres uddannelsesafklaring, herunder forestilling om job og karriere.

Eleverne skal arbejde med afklaring af egne ønsker og muligheder i forhold til uddannelses- og erhvervs muligheder inden for fagområdet. Eleverne skal have fokus på udvikling af faglige, sociale og personlige kompetencer. I arbejdet hermed skal der være fokus på, at eleverne får indsigt i de kompetencer, der efterspørges inden for området.

Eleverne skal opnå viden om de uddannelses- og erhvervs muligheder, der er inden for fagområdet, og kunne vurdere uddannelses- og erhvervs mulighederne. Eleverne skal kunne indsamle viden om området og kunne udforske og diskutere eksempler på faglige, personlige og sociale kompetencer, som kræves inden for fagområdet.

Eleverne skal som led i undervisningen også opnå afklaring i forhold til valg af ungdomsuddannelse. Eleverne arbejder med at forstå sammenhængen mellem de faglige kompetencer inden for faget og de efterfølgende valg af ungdomsuddannelser og job.